

GENÇLERE HAYAT DERSİ

Bir Ömrün Tecrübesi

"Sigaraya vereceğim parayla kitap alacağım..."
"Faydasız işlere talip değilim..."

1960'lı yıllarda lise öğrencisiydim...
 Arkadaşlarım sigara alırdı.
 "Bir taneden bir şey olmaz" dediler.
Ben ise şunu söyledim:
"Ben o parayla kitap alacağım."

Yıllar sonra...

- **10.000 ciltlik bir kütüphane**
- **47 yıllık eğitim hizmeti**
- **Binlerce öğrenciye dokunan bir hayat**

Öğretmenlik yıllarımda...

Bazı arkadaşlarım ders bitince kütüphaneye giderr,
 okey oynar, vakit geçiirdi.
Bana da:
 "Yusuf, bize katıl, hayatını yaşa" dediler.
Ben ise:
"İnsanlığa ve sağlığa faydası olmayan işlere talip değilim." dedim.

Ve yönümü tekrar okula, kitaba ve araştırmaya çevirdim...

Bu anlayışla;

- **"Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli" (3 cilt) hazırladım.**
 Kayseri Lisesi'nden yetişenleri, hizmet edenleri yazdım.
- **Kayseri Lisesi Dergilerini kurdum ve yayımladım.**
- **Televizyon programlarında okulumun tarihini anlattım.**

→ Ve en büyük hayalim olarak:
"Kayseri'nin Ulu Çınarı: Kayseri Lisesi Tarihi"
 (2 cilt - 1300 sayfa) eserini yazdım.

Unutmayın!

- ✓ Küçük tercihler, büyük hayatlar kurar.
- ✓ Faydasız alışkanlıklar değil, faydalı işler sizi yükseltir.
- ✓ Kitap, insanın en sadık yol arkadaşıdır.
- ✓ Zamanını iyi kullanan, hayatını doğru kurar.
- ✓ İnsanlığa hizmet eden, kalıcı iz bırakır.

"Kalıcı iz bırakmak istiyorsanız, faydalı işlere yönelin."

Yusuf Özmerdivenli

Eğitimci - Yazar

RESMİ WEB SİTEM
www.yusufozmerdivenli.com.tr

GENÇLERE HAYAT REHBERİ:

(Bir Ömrün Tecrübesi)

Kayseri - İncesu 1944 doğumluyum 27 yıl devlet okullarında idareci ve öğretmen olarak çalıştım. Kayseri Lisesi'nden emekli oldum, eğitimden kopmadım. 20 yıl da özel dersane ve özel Lise Müdürlüğü yaparak 47 yıl hizmetle aktif hayatı noktaladım. Fakat yine boş durmayıp kitaplar yazıyorum. Dergi Anadolu da başyazarlık yapıyorum. Televizyon programlarına katılarak eğitim hizmetine devam ediyorum. 47 yıllık aktif eğitim hizmetimin ardından söylenen söz; sadece bir hatırat değil, bir ömürlük tecrübenin damıtılmış özüdür. Gençler için bir yol haritası niteliği taşıyacağına inandığım 82 yıllık ömrüm sonundaki birikimlerimin bir kısmını öğrencilerimle, gençlerle öğüt ve tavsiye olarak paylaşmak istiyorum:

Sevgili gençler,

1944 yılında başlayan bir ömür yolculuğunun, 47 yılı eğitim hizmetiyle geçen uzun ve bereketli bir hayatın ardından sizlere birkaç söz söylemek isterim. Bu sözler; kitaplardan değil, sınıflardan, koridorlardan, öğrencilerin gözlerinden ve hayatın bizzat kendisinden öğrenilmiştir.

Hayatta en büyük sermayeniz **zamanınızdır**. Onu israf etmeyin. Zamanını doğru kullanan, hayatını doğru kurar. Ertelemek, insanın kendine yaptığı en büyük haksızlıktır.

Unutmayın ki **başarı, bir anda gelen bir lütf değil**; sabırla, gayretle ve disiplinle örülen bir süreçtir. Çalışmadan kazanılan hiçbir şey kalıcı değildir. Emek, insanı hem güçlü kılar hem de değerli.

Kendinize bir hedef belirleyin. **Hedefi olmayan bir insan, rüzgârın önündeki yaprak gibidir**. Nereye savrulacağı belli olmaz. Ama hedefi olan, pusulası olan bir gemi gibi en fırtınalı denizlerde bile yolunu bulur.

Kitap okuyun. Sadece ders kitaplarını değil, hayatı anlamanızı sağlayacak eserleri de okuyun. Çünkü kitap, insanın en sadık dostudur. Okuyan insan, düşünür; düşünen insan ise yönünü bulur.

Ahlâkınızı koruyun. Bilgi sizi güçlü yapar, ama ahlâk sizi insan yapar. İyi bir meslek sahibi olmak önemlidir; fakat iyi bir insan olmak her şeyden daha önemlidir.

Büyüklerinizi dinleyin ama kendi aklınızı da kullanın. **Tecrübe, yaşanmışlığın ürünüdür ve size kısa yoldan çok şey kazandırır.** Ancak her insan kendi hayatının sorumluluğunu da taşımak zorundadır.

Başarısızlıktan korkmayın. Benim hayatımda da nice zorluklar, nice engeller oldu. Ama her düşünüş, yeniden ayağa kalkmayı öğretti. Unutmayın: Kaybetmek değil, vazgeçmek gerçek yenilgidir.

Teknolojiyi kullanın ama ona esir olmayın. Araçlar sizin hizmetinizde olmalı, siz onların değil. Kendinizi geliştirmek için kullanmadığınız teknoloji, sizi yavaş yavaş köreltir.

Ve en önemlisi: **İnsanlara faydalı olun. Bu dünyada kalıcı olan; makam, para veya şöhret değil, geride bıraktığınız güzel izlerdir.** Bir öğrencinin hayatına dokunmak, bir gencin yolunu aydınlatmak; en büyük mirastır.

Ben bugün geriye dönüp baktığımda, en büyük mutluluğumun yetiştirdiğim öğrenciler olduğunu görüyorum. Sizler de bir gün dönüp baktığınızda “İyi ki...” diyebileceğiniz bir hayat yaşayın.

Yolunuz açık, ufkunuz geniş olsun.

(82 Yıllık Bir Ömrün, 47 Yıllık Eğitimin Ardından)

Sevgili Gençler, Kıymetli Evlatlarım;

Bugün size sadece bir öğretmen ya da eski bir idareci olarak değil; ömrünün yarım asra yakını tebeşir tozu yutarak, binlerce gözün içindeki ışığı takip ederek geçirmiş bir büyüğünüz, bir yol arkadaşınız olarak sesleniyorum. 1944 yılında Kayseri’de başlayan bu hayat yolculuğunda, Kayseri Lisesi’nin o tarihi atmosferinden özel eğitim kurumlarının heyecanına kadar her durakta tek bir gerçeği gördüm: **İnsan, sadece öğrendiği kadar değil, öğrettiği ve dokunduğu hayatlar kadar yaşar.**

Emekli olmak, bir hizmeti noktalamak değildir; sadece vites değiştirmektir. Bugün 82 yaşımın eşliğinde hala yazıyor ve anlatıyorsam, bu size olan sevdamdandır. İşte bu uzun yolun heybesinden sizin için seçtiklerim:

• **Önce İnsan, Sonra Meslek Sahibi Olun:** Diplomalar duvarları süsler ama karakteriniz dünyayı güzelleştirir. Hangi makama gelerseniz gelin, vicdanınızı en yüksek rütbeniz yapın.

• **Öğrenmenin Emekliliği Yoktur:** Ben hala yazıyorum, hala anlatıyorum. Bilgi bir göldür, akmazsa bulanır. Zihninizi her daim taze tutun; kitaplar en sadık dostlarınız olsun.

• **Zorluklardan Korkmayın:** Şartlar ne olursa olsun, bir çıkış yolu vardır. Bizler kısıtlı imkânlarla koca bir nesil yetiştirdik. Sizin imkânlarınız daha fazla, sorumluluğunuz ise daha ağır. Azmi elden bırakmayın.

• **Vefa, En Büyük Hazine:** Okuduğunuz okula, size emek veren öğretmeninize ve doğup büyüdüğünüz bu topraklara borcunuzu; çalışarak, üreterek ve dürüst kalarak ödeyin.

• **Zamanı Değil, Hayatı Yönetin:** Boş durmak paslanmaktır. Aktif hayatın içinde kalın, cemiyete faydalı olun. Bir gencin gözündeki pırıltı, dünyadaki tüm maddi kazançlardan daha değerlidir.

- **Zamanınızı iyi kullanın.** Ertelemek, hayallerinizi geciktirir.
- **Hedefiniz olsun.** Hedefi olmayanın yönü olmaz.
- **Çalışmadan başarı gelmez.** Emek, insanın en büyük sermayesidir.
- **Kitap okuyun.** Okuyan insan düşünür, düşünen insan gelişir.
- **Ahlâkınızı koruyun.** İyi insan olmak, her başarıdan üstündür.
- **Başarısızlıktan korkmayın.** Düşmek değil, vazgeçmek kayıptır.
- **Teknolojiyi bilinçli kullanın.** Araç siz olun, araçlara esir olmayın.
- **Büyüklerinizi dinleyin, aklınızı kullanın.** Tecrübe yol gösterir, akıl yön verir.
- **İnsanlara faydalı olun.** Geride bırakılan en değerli miras budur.
- **“Bir öğrencinin hayatına dokunmak, dünyayı değiştirmektir.”**
- **Merdivenleri birer birer çık:** Zıplayarak çıkmaya kalkanın nefesi kesilir, yarı yolda kalır.

• **Doğruluk en büyük sermayedir:** Paran bitebilir ama dürüstlüğün bitmesin.

• **Çıraklığını yapmadığın işin ustası olamazsın:** Her basamağın hakkını ver.

• **Anne-baba rızası al:** Onların duası olmadan atılan adımın bereketi olmaz.

• **Vefalı ol:** Yükselirken yanından geçtiğin insanlara selam vermeyi unutma

Diplomalarınız ne kadar parlak olursa olsun, eğer heybenizde vefa yoksa o başarı eksiktir.

• **Okulunuza Vefa Borcunuz Var:** Mezun olduğunuz o binanın tozuna, sırasına, bahçesine sahip çıkın.

• **Öğretmeninize Vefa Borcunuz Var:** Sizi siz yapan o eli, o emeği asla unutmayın. Bir bayram günü arayıp sormak, bir "Allah razı olsun" demek; binlerce liralık hediyeden daha kıymetlidir.

• **Toprağınıza Vefa Borcunuz Var:** Bu vatanın ekmeğini yiyip suyunu içiyorsanız, hizmet ederek borcunuzu ödeyin.

• **İnsanlara teşekkür edin, rica edin, iltifat edin, iyi günler dileyin, günaydın deyin, gülümseyin. Bunların hepsi bedava hem de insanca!**

• **Küçük tercihler, büyük hayatlar kurar.**

• **Faydasız alışkanlıklar değil, faydalı işler sizi yükseltir.**

• **Kitap, insanın en sadık yol arkadaşıdır.**

• **Zamanını iyi kullanan, hayatını doğru kurar.**

• **İnsanlığa hizmet eden, kalıcı iz bırakır.**

• **"Kalıcı iz bırakmak istiyorsanız, faydalı işlere yönelin."**

Vaktin Kıymetini Bilmek

Zaman geri döndürülemez bir sermayedir. Gençlik bir "fırsat mevsimi" dir.

• **Boş işlerden kaçının:** Kahvehane köşelerinde veya dijital dünyanın anlamsız dehlizlerinde ömür tüketmeyin.

• **Planlı olun:** Gününüzü ve geleceğinizi bir nizam üzerine kurun.

Edep ve Saygı (Büyüklerle Hürmet)

"Edep", her kapıyı açan bir anahtardır:

• **Anne ve baba rızası:** Hayatın bereketi anne ve babaya yapılan iyilikte gizlidir.

• **Üslup:** Konuşurken kırıncı olmayınız, büyüklerle karşı hürmeti ve küçüklerle merhameti elden bırakmamaya çalışınız..

Helal Lokma ve Çalışkanlık

Gençler rızık konusunda endişe etmek yerine gayret etmeniz gerektiğini unutmayınız:

• **Alın teri:** Emek verilmeden gelen kazancın hayrı olmayacağını, gençlerin "kısa yoldan köşe dönme" hayalleri yerine dürüstçe çalışmaya odaklanmanız gerektiğini unutmayınız.

• **Hizmet aşkı:** Sadece kendiniz için değil, cemiyet ve millet için faydalı birer fert olmayı hedefleyin.

Başarı bir tercihtir

Ders çalışmak yerine telefona sarılıyorsan, oyun oynuyorsan, sürekli video kaydırıyorsan... Sorun zaman değil, tercihindir. Kimse çalışmadan başarmıyor. Kimse fedakarlık yapmadan hedefe varmıyor. Başarısızlık bazen kader değil, bilinçli bir seçimdir. Bu gün neyi seçtiğine dikkat et. Çünkü yarın, seçtiklerinin sonunu yaşayacaksın.

Arkadaş Seçimi

"Kişi arkadaşının dini (yolu) üzeredir", "Arkadaşını söyle kim olduğunu söyleyim" düsturlarından ilham alınız:

- Sizi iyiliğe sevk eden, yanlışla düştüğünüzde sizi uyaran dostlar edinin.
- Kötü alışkanlıklara sahip çevrelerden, geleceğinizi karartmamak adına uzak durun.
- Kiminle yürüdüğünüz, nereye varacağınızı belirler. Sizi iyiliğe ve çalışmaya teşvik eden dostlar edinin.

Sabır ve Şükür

Hayatın her zaman düz bir yol olmadığını hatırlamayı unutmayın:

- Zorluklarla karşılaştığımızda isyan etmek yerine **sabretmeyi**, elinizdeki imkanlar için ise **şükretmeyi** alışkanlık haline getiriniz.

Bu ve benzeri nasihatler, aslında modern dünyanın karmaşasında kaybolan gençlere birer **pusula** niteliğindedir.

Yusuf Özmerdivenli'nin meşhur "merdivenli" hikayesi ve gençlere vermek istediği asıl dersi netleştirelim.

Buradaki "Merdivenli" lakabı, onun hayat felsefesini anlatan en önemli semboldür.

"Merdivenli" Felsefesinin Özü

Onun en büyük öğüdü, hayatın bir **merdiven** gibi olduğudur. Gençlere şu temel prensibi önerir:

- **Basamakları Teker Teker Çıkmak:** Gençlerin en büyük hatasının "kısa yoldan zengin olmak" veya "bir anda zirveye çıkmak" olduğunu söyler. Her basamağa sağlam basmadan bir üsttekine geçmenin düşme riskini artırdığını vurgular.

- **Sabır ve Sebat:** Başarının tesadüf olmadığını, her basamağın bir tecrübe ve emek gerektirdiğini hatırlatır.

Gençler İçin Kritik Tavsiyeler

1. **Dürüstlük En Büyük Sermayedir:** Ticarete veya sosyal hayatta dürüstlükten ödün vermenin, merdivenin alt basamaklarını çürütmek olduğunu savunur.

2. **Gözlem Yapın:** Çevrenizdeki insanların hatalarından ders alın. "Akıllı adam kendi hatasından, çok akıllı adam başkasının hatasından ders çıkarır" mantığını gençlere aşıl.

3. **Vefa Duygusu:** Yukarı çıktığınızda, size o merdiveni tutanları veya alt basamaklarda kalanları unutmayınız. Vefa sadece bir semt adı değildir. İnsanın karakterinin mührüdür.

Önemli Not: yerel kültürle fenomen haline gelmiş bir kişiye; onun samimi üslubu, gençleri "hazırcılıktan" kurtarıp "üretmeye" ve "ahlaklı olmaya" davet etmesiyle öne çıkar.

Yusuf Özmerdivenli, o meşhur "**Hayat Merdiveni**" metaforunu anlatırken aslında modern dünyanın "hızlı yaşa, çabuk kazan" hırsına karşı kadim bir ders verir. Onun bu öğüdü, sadece bir hikaye değil, bir yaşam disiplini.

Merdiven Hikayesinin Özü: "Basamak Atlamamak"

Yusuf Özmerdivenli der ki; başarı ve huzur, bir binanın en üst katına çıkmak gibidir. Önünde de upuzun bir merdiven vardır.

1. **Birinci Basamak (Doğruluk):** Merdivene ilk adımı atarken niyetin dürüst olmalı. Eğer ilk basamakta hile yaparsan, onuncu basamakta ayağın kayar.

2. **Teker Teker Çıkmak:** Gençlerin en büyük hatası, üçer beşer basamak atlayarak en üste hemen varmak istemeleridir. Yusuf Özmerdivenli buna karşı çıkar: "*Evlat, basamakları teker teker çıkarsan yorulmazsın, nefesin kesilmez. Ama zıplamaya kalkarsan hem çabuk yorulursun hem de dengeni kaybedip en aşağı yuvarlanırsın.*"

3. **Her Basamağın Hakkını Vermek:** Her basamak bir tecrübedir. Çıraklık yapmadan usta, sabretmeden zengin, terlemeden huzurlu olunmaz. Her basamağa tam basmalı ve o basamağın dersini almalısın.

Gençler İçin "Merdiven" Dersleri

Yusuf Özmerdivenli'nin bu felsefeden yola çıkarak verdiği 3 kritik öğüt şöyledir:

• "**Gözün Hep Yukarıda, Ayağın Hep Yerde Olsun**": Hedefin büyük olsun (en üst kat), ama bastığın yeri (mevcut durumunu) asla unutma. Kibrin, bastığın basamağı görmeni engellemesin.

• "**İnerken de Lazım Olacak**": Merdiveni çıkarken yanından geçtiğin insanlara selam ver, onlara iyi davran. Çünkü gün gelir o merdivenden inmen gerekirse (işler ters giderse), yine o insanların yanından geçeceksin.

• "**Zirve rüzgarlıdır**": En üst basamağa çıktığında rüzgar sert eser. Eğer alt basamakları sağlam çıkmadıysan, o rüzgâr seni aşağı atar. Karakterin, seni zirvede tutacak olan tek şeydir.

Bir Nasihat Notu:

"Rızık Allah'tandır, ama gayret kuldandır. Merdivenin başında bekleyene asansör gelmez; adım atmaya başlayana yol açılır."

Yusuf Özmerdivenli'nin bu samimi ve yerli duruşu, aslında gençlere "**sabırlı olun, dürüst çalışın ve köklerinize sadık kalın**" demenin en yalın halidir.

Gençliğe Yol Haritası

I. Başarı Merdiveni İlkesi

• **Basamakları Teker Teker Çık:** Hayatta hiçbir kalıcı başarı tesadüf değildir. Zıplayarak yükselmeye çalışsan, nefesi kesilince yarı yolda kalır. Her basamağın (çıraklık, kalfalık, ustalık) hakkını vererek ilerle.

• **Ayağımı Sağlam Bas:** Bastığın basamağın sağlam olduğundan emin ol. Hileyle, yalanla veya kul hakkıyla çıkılan basamak elbet bir gün çöker.

II. Karakter ve Ahlak

• **Dürüstlük Sermayendir:** Cebinde paran olmasa da "sözü senet" bir adam olman seni her kapıdan içeri sokar.

• **Edep Tacımı Tak:** Bilgi seni bir yere getirir ama edep seni orada tutar. Büyüklere hürmet, küçüklere merhamet senin en büyük süsün olsun..

III. Çalışma ve Rızık

• **Alın Terinin Tadı Başkadır:** Kısa yoldan, emeksiz gelen kazancın bereketi olmaz. Helal lokma, huzurun temelidir.

• **Vakit Nakittir:** Gençlik, bir daha geri gelmeyecek en büyük sermayedir. Boş işlerle, kahvehane köşelerinde veya telefon başında ömrünü heba etme.

IV. Hayat Disiplini

• **Sabır ve Şükür:** Zorluk karşısında dirençli (sabırlı), varlık içinde ise mütevazı (şükür sahibi) ol.

• **Dostunu İyi Seç:** Kiminle yürüdüğün, nereye varacağını belirler. Seni yukarı çeken, hayra çağıran dostlar edin.

1. SABIR İLKESİ: "MERDİVEN METAFORU"

• **Basamak Atlamayın:** Hayatta hiçbir kalıcı başarı tesadüf değildir. Çıraklığını yapmadığınız işin ustası olamazsınız. Her basamağın (eğitim, tecrübe, emek) hakkını vererek ilerleyin.

• **Sağlam Basın:** Hızlı yükselmek değil, dengeli yükselmek önemlidir. Aceleyle çıkılan basamaklar, ilk sarsıntıda sizi aşağı düşürür.

2. AHLAK VE KARAKTER DİSİPLİNİ

• **Doğruluk En Büyük Sermayedir:** Paranız bitebilir ama dürüstlüğünüz (itibarınız) bitmemeli. Sözü senet olan bir insan, her kapıyı açan bir anahtara sahiptir.

• **Edep ve Hürmet:** Bilgi sizi bir yere getirir ama edep sizi orada tutar. Anne-baba rızası almadan atılan adımların bereketi olmaz.

3. ÇALIŞMA VE KAZANÇ ADABI

• **Helal Lokma:** Alın teri dökülmeden, emek verilmeden gelen kazancın hayrı da huzuru da olmaz. Kısa yoldan zengin olma hayalleri yerine, dürüst üretimin peşinden gidin.

• **Zaman Yönetimi:** Gençlik bir sermayedir ve her geçen gün azalmaktadır. Vaktinizi boş işlerle, kahvehane köşelerinde veya ekran başında heba etmeyin.

4. HAYATIN ALTIN KURALLARI

• **Dost Seçimi:** Kiminle yürüdüğünüz, nereye varacağınızı belirler. Sizi iyiliğe ve çalışmaya teşvik eden dostlar edinin.

• **Sabır ve Şükür:** Zorlukla karşılaştığınızda sabredin, imkan bulduğunuzda şükredin. Bu ikisi ruhun dengesidir.

BİR NASİHAT: "Zirve rüzgarlıdır evlat. Oraya çıkmak bir maharettir ama orada fırtınaya kapılmadan kalabilmek sadece sağlam bir karakterle mümkündür."

Evlatlarım; ben kalemimi kağıttan, gönlümü sizden hiç ayırmadım. Sizler bu ülkenin sadece istikbali değil, bugünüzünüz. Yolunuz açık, zihniniz berrak, yüreğiniz sevgi dolu olsun.

Ömrünü eğitime adanmış bir çınar olarak kitabın, gençlerin yolunu aydınlatan bir kutup yıldızı olacağına inanıyorum.

Bir Ömür, Binlerce Hayat: Yarım Asırlık Eğitim Yolculuğu

1944 yılında Kayseri’de başlayan bir hayat hikayesi. Kayseri Lisesi’nin tarihi koridorlarından özel eğitimin dinamik dünyasına uzanan, tam 47 yıl boyunca tebeşir tozuyla harmanlanmış onurlu bir meslek hayatı.

Bu kitap; sadece bir emekli müdürün anıları değil, bir eğitim sevdalısının yarınlara bıraktığı en kıymetli mirastır. 82 yıllık birikimin süzgecinden geçen bu satırlarda; başarının anahtarını, zorluklarla baş etme sanatını ve "insan yetiştirmenin" kutsiyetini bulacaksınız.

"Ben hala yazıyorum, çünkü öğreteceklerim bitmedi," diyen bir öğretmenin, gençlerin yüreğine dokunan son dersine davetlisiniz.

Sevgili Okur, Kıymetli Genç Arkadaşım;

Elinizde tuttuğunuz bu sayfalarda, 1944’ten bugüne biriktirdiğim binlerce hikaye, binlerce öğrenci gözü ve yarım asırlık bir idarecilik tecrübesi gizli. Devlet okullarının vakur disiplini ile özel kurumların vizyonunu birleştirdiğim 47 yıllık aktif çalışma hayatımı noktalar, heybemdeki en değerli hazineyi yani tecrübelerimi size açmak istedim.

Emeklilik benim için bir durak değil, yeni bir başlangıç oldu. Televizyon ekranlarında ve yazdığım diğer kitaplarım ve bu kitabın satır aralarında hala sizinle konuşuyor olmamın tek bir sebebi var: Sizlerin, bizlerin geçtiği yollardan daha emin adımlarla yürümeniz.

Bu kitapta size sadece "ne yapmanız gerektiğini" değil, "nasıl bir insan olmanız gerektiğini" anlatmaya çalıştım. 82 yıllık ömrümün özü şudur: İnsan, sevdiği kadar büyür, ürettiği kadar yaşar.

Yolunuz aydınlık, rehberiniz hep doğruluk olsun.

KÜTÜPHANEMDEN YETİŞEN BİR KIVILCIM: "HOCAM, 15 GÜN YETMEDİ"

Ben kitap meraklısıyım. Kayseri Lisesinde okurken 1960’lı yıllarda arkadaşlarım babalarının verdiği harçlığı götürürler. Sigaraya yatırılırdı. O günün parasıyla 50 kuruşa bir paket Samsun veya Maltepe sigarası alırlardı. Niçin? yabancı sigara yasak Türkiye’ye giremezdi. O bahsettiğim Samsun Maltepe gibi sigaralar da filtreliydi. Bana da iç Yusuf bir taneden 2 taneden bir şey olmaz derlerdi. Ben sigara içmeyeceğim sigaraya vereceğim parayı kitaba vereceğim dedim. O sayede zengin bir aile çocuğu olmadığım halde sadece sigara parasıyla 10.000 ciltlik (yanlış okumadınız on bin ciltlik) bir kütüphanenin sahibi oldum. Bunu da gerek özel dersane müdürlüğüm, gerek özel lise müdürlüğüm dönemlerinde odamda kitapları koyacağım kitaplık oluşturdum öğrencilerim o kitapları aynı kütüphane sistemine göre alırlar. Okurlar ben oraya kaydederim kitabın adı, yazarı, öğrencinin adı soyadı, aldığı tarih, getireceği tarih 15 gün süre veririm. Öğrencilerim bu kitapları ücretsiz olarak evlerine götürür. Okur geri getirirdi. Okumanın çok büyük faydası olduğuna inanırım.

Hocam, bu anlattığınız hatıra o kadar kıymetli ve o kadar sarsıcı bir ibret vesikası ki... Bir gencin akran baskısına direnip duman yerine bilgiyi seçmesi ve o 50 kuruşlarla 10.000 ciltlik bir kütüphane kurması, bugün "imkânım yok" diyen her genç için dev bir cevaptır.

"1960'lı yıllarda Kayseri Lisesi'nin koridorlarında yankılanan o davet hala kulağımdadır: *'Yusuf, gel bir tane yak, bir taneden bir şey olmaz!'* O günlerin 50 kuruşları, bugün 10 bin ciltlik dev bir kütüphaneye dönüştü. Hem dersane müdürlüğümde hem de özel lise müdürlüğüm yıllarımda o kitaplardan öğrencilerimin istifade etmelerine imkan sağladım. Odamdaki dolaplar, öğrencilerim için birer ilim kapısı oldu. Kayıtlarını bizzat tuttum; isimlerini, tarihlerini yazdım. Onlar o kitapları evlerine götürüp okudukça, ben o gün içmediğim her sigaranın dumanı yerine bir gencin zihninde yanan ışığı seyrettim. Okumak sadece bilgilenmek değil, bir duruş sahibi olmaktır."

Eğitimsizliğimin yanı sıra tam bir kitap sevdalısı olarak, öğrencilik yıllarımdan itibaren biriktirdiği ve 'sigara parasıyla kurulan hazine' olarak adlandırdığım **10.000 ciltlik şahsi kütüphanemi**, görev yaptığı tüm dersane ve okullarda öğrencilerinin istifadesine sunarak benzersiz bir okuma seferberliği başlattım."

"Dumanı değil, dünyayı seçtim; bir paket sigara parasına on bin ciltlik bir hayat kurdum."

"Müdürlük odamdaki kütüphanenin kayıt defteri sadece isimlerden ibaret değildi; o defter bir neslin zihinsel gelişiminin çetelesiydi. Hiç unutmam, bir gün lise son sınıfta, derslerinden kopmuş, disiplinle başı dertte bir öğrencimin her teneffüste okul dışında sigara içtiğini gözlemlemiştim. Oğlum desten sonra odama gel biraz sohbet edelim dedim. Ders bitiminde mahcup bir edayla odama geldi, Müdür Bey ne yapacak disipline mi verecek diye tedirgindi. Otur oğlum dedim 2,5- 3 saat sohbet ettik. Sigaranın sağlığa zararlarını maddi yönden babasının verdiği harçlığı duman ettiğini, benim sigara parasıyla 10 bin ciltlik bir kütüphane sahibi olduğumu, hayatımdan örneklerle anlattım. Hocam anlattıklarınızda çok etkilendim sigara içmeyeceğim, bırakacağım dedi. Sözünde durursan hem maddi, hem sağlık yönünden sen kazanırsın, İleride şu artist gibi, manken gibi vücudu koahlı, hastalıklı hale getirmemiş olursun dedim. Gözü, o günlerin meşhur sigara paketleri yerine odamdaki raflarda parıldayan dünya klasiklerine ve çeşitli kitaplara takıldı.

'Hocam, gerçekten bunları bize karşılıksız mı veriyorsunuz?' diye sordu.

Ona, 1960'larda arkadaşlarımla içtiği o sigara paketlerinin bedeliyle bu kitapları nasıl biriktirdiğimi, dumanı değil dünyayı seçtiğimi anlattım. Etkilenmişti. Raftan bir roman seçti, adını soyadını defterime nakşettim: 'Teslim tarihi olan 15 gün sonra öğrencim kapıyı çaldı. Kitabı masama bıraktığında gözlerindeki o sönük bakış gitmiş, yerine bir merak pırıltısı gelmişti. *"Hocam,"* dedi, *'Bu kitap bana 15 gün yetmedi, bir ömür yetecek gibi. Ben de dumanı değil, dünyayı seçmek istiyorum. Tıpkı sizin o 50 kuruşlarınız gibi, ben de harçlığımı bu kitaplara yatıracağım.'*"

O öğrencimle yıllar sonra karşılaştığımda: "Hocam Erciyes Üniversitesinde Doçent oldum, sizin yolunuzdan gidiyorum sigaraya vereceğim paraya kitap alıyorum şu anda 1650 kitabım oldu" dedi. Bu vb. örneklerden şunu anladım: **Ben o 50 kuruşlarla sadece kitap satın almamışım; ben o paralarla**

geleceğin aydınlık Türkiye'sini kuracak gençlerin biletini almışım. On bin ciltlik kütüphanem, bugün binlerce öğrencimin zihninde yaşamaya devam ediyor."

"Gençler, harcadığınız her kuruşla ya bir bağımlılık satın alırsınız, ya da bir özgürlük. Ben sigara yerine kitabı seçtim; 82 yıl sonra bugün, arkamda bir duman bulutu değil, koca bir kütüphane ve on binlerce yetişmiş evlat bırakıyorum."

DUMANIN ÖTESİNDEKİ HAZİNE

1944 yılında Erciyes'in vakur gölgesi altında, Kayseri'nin o disiplinli ve bereketli topraklarında dünyaya gözlerimi açtığımda, hayatın bana ne büyük bir emanet yükleyeceğinden habersizdim. Kerpiç duvarlı evlerin arasında, büyüklerin sohbetlerinden süzülen "edep" ve "kanaat" dersleriyle büyüyen bir nesildik biz. Okula gitmek sadece bir diploma arayışı değil, adam olma yolunda atılan en kutsal adımdı.

Asıl hikâyem ise 1960'lı yıllarda, o günün efsanevi Kayseri Lisesi'nin koridorlarında şekillenmeye başladı. Delikanlılık çağıımızdı; cebimizdeki her kuruş kıymetli, her tercih bir yol ayrımıydı. Arkadaşlarım, babalarından aldıkları harçlıklarla o günün meşhur filtreli Samsun veya Maltepe sigaralarını alırlardı. Bir paket sigara tam 50 kuruştı. Israr ederlerdi: *"Yusuf, gel bir tane yak, bir-iki taneden bir şey olmaz!"* O an, aslında sadece bir sigara teklifine değil, geleceğime karşı bir duruş sergilediğimin farkındaydım. Onlara tek bir cümle kurdum: **"Ben sigara içmeyeceğim; sigaraya vereceğim o 50 kuruşu kitaba vereceğim."** Zengin bir ailenin çocuğu değilim ama irademin zenginiydim. Arkadaşlarım o paraları duman edip havaya savururken, ben her 50 kuruşla dünyama yeni bir pencere açtım. Bir kitap, bir kitap daha derken; o günlerin küçük tasarrufları bugün on bin ciltlik dev bir kütüphaneye dönüştü. O kütüphane ki; 27 yıl devlet okullarında, 20 yıl özel eğitim kurumlarda müdürlük yaparken odamın en başköşesinde yer aldı. Odamın kapısını sadece idari işler için değil, o kütüphaneden kitap ödünç almak isteyen öğrencilerim için sonuna kadar açtım.

Elinizdeki bu eser, sadece 47 yıllık bir eğitimcinin anıları değildir. Bu kitap; bir paket sigara parasına koca bir dünya kuran, dumanı değil aydınlığı seçen bir öğretmenin, binlerce evladına bıraktığı son ders notudur. 82 yaşımın eşliğinde, hala yazıyor ve televizyonlarda anlatıyorsam, bu; o gün seçtiğim kitapların bana verdiği tükenmez enerjidendir. Çünkü öğrenmenin emekliliği, hakikatin ise sonu yoktur.

Bugün "küçük" görerek harcadığınız her kuruş, her dakika ve her nefes; yarın ya zinciriniz olur, ya da kanadınız.

- Bir paket sigara parasına bir dünya klasiği alabilirsiniz.
- Boş bir sohbet yerine bir sayfa kitap okuyabilirsiniz.
- Geçici bir heves yerine kalıcı bir eser bırakabilirsiniz.

Unutmayın; cebinizdeki 50 kuruş (bu günün parasıyla bir paket sigara her halde 100 -110 TL) sizi zengin etmeyebilir ama o 50 kuruşu nereye harcayacağınız konusundaki **iradeniz** sizi dünyanın en zengin insanı yapar. Ben zengin bir aile çocuğu değilim ama kitaplarım sayesinde bugün binlerce evladı olan zengin bir öğretmenim.

Siz de bugün dumanı değil, dünyayı seçin!

Sevgili gençler,

Hayatınızda yapacağınız küçük tercihler, geleceğinizi belirler.

Sigara yerine kitap, boş vakit yerine çalışma, hedefsizlik yerine ideal...

İşte fark burada başlar.

Unutmayın, başarı bir anda gelmez.

Ama doğru alışkanlıklar, sizi mutlaka doğru yere götürür.

"DİSİPLİN, BAŞARININ SESSİZ KAHRAMANIDIR"

Kıymetli Gençler, Geleceğin İdarecileri ve Değerli Veliler;

Bugün size, meslek hayatımın tam **27 yılını** verdiğim devlet kürsülerinden edindiğim en çelikten tecrübeyi anlatacağım: **Disiplin**.

Pek çoğunuz disiplini "sertlik" ya da "ceza" sanıyorsunuz. Hayır evlatlarım! 1944 Kayseri doğumlu, ömrünün yarısını okul koridorlarında idareci olarak geçirmiş bir büyüğünüz olarak söylüyorum: **Disiplin, insanın kendi kendine verdiği en büyük sözdür.**

Kayseri Lisesi'nde ve görev yaptığım tüm devlet okullarında şunu gördüm; zekâ sizi bir yere getirir ama orada sadece disiplin tutar. Ben sabah okulun kapısından içeri girdiğimde, ceketimin düğmesi ilikli, zihnim berrak, saatim ise tam vaktindeydi. Çünkü bir müdür, okulun sadece yöneticisi değil, yaşayan pusulasıdır. Siz saatinizi doğru kurmazsanız, binlerce öğrencinin zamanını zıyan edersiniz.

Hayatınızı tesadüflere değil, disipline emanet edin.

• **Zamanın Efendisi Olun:** Erken kalkmak, güne hükmetmektir. 82 yaşındayım ve hala sabahları okuyarak, yazarak güne başlıyorum. Disiplinin emekliliği olmaz!

• **Adaletle Yönetin:** İdareciyseniz, masanızın bir tarafında kanun, diğer tarafında vicdan olmalı. Şahsi duygularınızla değil, hakkaniyetle karar verin.

• **Küçük İşleri Büyük Ciddiyetle Yapın:** Bir dilekçeyi düzgün yazamayan, koca bir kurumu yönetemez. Başarı, küçük detayların toplamıdır.

Ben 27 yıl boyunca o devlet vakarını sırtımda bir onur nişanı gibi taşıdım. Gençler; bugün kendinize kıyamayıp taviz verdiğiniz her kural, yarın karşınıza aşılmaz bir engel olarak çıkar. Kendine hükmedemeyen, dünyaya hükmedemez.

Unutmayın; Sert rüzgârlar sadece kökü zayıf ağaçları yıkar. Disiplin ise sizin kökünüzdür.

Kıymetli Genç Evlatlarım, Değerli Veliler;

Bugün size 82 yıllık ömrümün süzgecinden geçen en yalın gerçeği söyleyeceğim: **Hayat, vazgeçtiklerinizle değil, neyi neye tercih ettiğinizle şekillenir.**

1960'lı yıllarda Kayseri Lisesi'nin bahçesinde arkadaşlarım harçlıklarını bir paket sigaraya yatırırken, ben o parayı kitaba yatırdım. Onlar dumanı seçti, ben dünyayı seçtim. Sonuç mu? Onlar paralarını havaya savurdu, ben ise bugün arkamda **10 bin ciltlik bir hazine** bıraktım.

"DEĞİŞİMİN RÜZGÂRINI ARKANA ALMAK"

Kıymetli Genç Girişimciler, Değerli Eğitimciler;

Bugün size, 1944 yılında doğmuş, 27 yıl devletin ağırbaşlı disipliniyle yoğrulmuş bir idarecinin, emeklilikten sonra nasıl 20 yıl daha özel sektörün kalbinde dimdik durabildiğinin sırrını vereceğim: **Değişime direnmeyin, onu yönetin!**

Pek çok kişi "Emekli oldum, artık kenara çekileyim," derken; ben Kayseri Lisesi'nin o tarihi vakarını aldım, özel dershanelerin ve özel liselerin dinamizmiyle birleştirdim. Çünkü eğitim, durağan bir su değildir; her devrin ruhuna göre yeniden akan bir nehirdir.

Bu haftaki öğüdüm şudur: Yenilikten korkmak, geleceği kaybetmektir.

• **Konfor Alanınızdan Çıkın:** Ben 47 yıl boyunca "ben oldum" demedim. Özel sektöre geçtiğimde, devletin disipliniyle özelin hızını evlendirdim. Siz de bildiklerinizin üzerine her gün yeni bir tuğla koyun.

• **Girişimcilik, Sadece Para Değildir:** Gerçek girişimcilik, bir sorunu görüp ona çözüm üretmektir. Bir öğrencinin anlayamadığı konuyu anlatmak için yeni bir yol buluyorsanız, siz en büyük girişimcisinizdir.

• **Çağı Yakalayın:** Bugün 82 yaşındayım; ama hala televizyon ekranlarındayım, hala yazıyorum. Teknoloji değişir, araçlar değişir ama "bilgiye olan ihtiyaç" asla değişmez.

• **Cesur Olun:** 1960'ta 50 kuruşu kitaba yatırmak aslında hayatımdaki ilk büyük girişimimdi. Geleceğe yatırım yapmak, en kârlı ticarettir.

Unutmayın evlatlarım; Rüzgâr estiğinde kimileri duvar örer, kimileri ise yel değirmeni inşa eder. Ben ömrüm boyunca o rüzgârla un öğütüp binlerce genci doyurmaya çalıştım. Siz de değişimin rüzgârından korkmayın, yelkenlerinizi onunla doldurun.

"Bu tebeşirle başladım, bugün bu ekranlarla devam ediyorum. Araçlar değişti ama benim içimdeki eğitim aşkı, o ilk günkü heyecanla aynı kaldı!"

BAYRAĞI SİZE DEVREDİYORUM

Kıymetli Evlatlarım, Meslektaşlarım ve Yol Arkadaşlarım;

1944 yılında Kayseri'nin o vakur sokaklarında başlayan yolculuğumun, 1960'lı yılların Kayseri Lisesi koridorlarında bir paket sigara yerine bir kitaba tutunarak nasıl yön değiştirdiğini sizlerle paylaştım. 27 yılı devletin o ağırbaşlı disipliniyle, 20 yılı ise özel sektörün heyecanı ile geçen tam 47 yıl... Dile kolay; on binlerce ders saati, binlerce sınav kağıdı ve odamdaki 10 bin ciltlik kütüphanemden gelip geçen sayısız genç yürek.

Bugün 82 yaşımın eşiğinde, elimde kalemim, karşımda televizyon kameralarıyla hala "eğitim" diyorsam, bu sadece bir alışkanlık değil, bir yaşama biçimidir. Ben ömrüm boyunca dumanı değil, dünyayı seçtim; havayı savurmayı değil, insan yetiştirmeyi gaye edindim. Cebimdeki o 50 kuruşları kitaba yatırırken aslında geleceğin Türkiye'sine yatırım yaptığımı biliyordum.

Şimdi sıra sizde...

Ben görevimi, alnım ak, başım dik bir şekilde tamamlamanın huzuru içindeyim. Kùrsùlerden indim ama kalemimi bırakmadım. Şimdi bu bayrağı; dùrùstlùđù en bùyùk diploma sayan, vefayı unutmayan, disiplini bir hayat felsefesi haline getiren sizlere devrediyorum.

Unutmayın ki; binalar eskir, sistemler değişir, teknoloji baş døndürür; ama bir çocuğun gözündeki o öğrenme pırlıtısı ve bir öğretmenin o pırlıtıyı gördüğündeki sevinci asla değişmez. İnsan, dokunduğu hayatlar kadar zengindir. Ben bugün dünyanın en zengin adamıyım; çünkü binlerce evladımın başarısında bir nebze de olsa payım var.

Hakkınızı helal edin. Benim hakkım; vatanına, milletine ve kendine hayırlı birer insan olan her bir evladına sonuna kadar helaldir. Erciyes'in vakur duruşu gibi dimdik, kütüphanemdeki kitapların kokusu gibi taze kalın.

Öğrenmenin emekliliği yoktur.